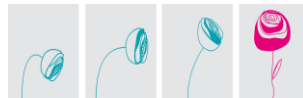

FAMILIE- OG PÅRØRENDEARBEIDET VED FOSSUMKOLLEKTIVET

V/LILLI-MAY BAKKEN

GURISSET 18.MARS 2019

Fossumkollektivet

FOSSUMKOLLEKTIVET

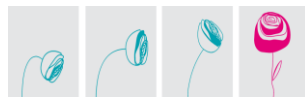
1983 - 2019

Fossumkollektivet

FOSSUMKOLLEKTIVET

- Ideell stiftelse
- Ca. 130 årsverk
- 9 behandlingsavdelinger
- Ca. 100 behandlingsplasser
- Administrasjon og sentrale funksjoner samlet i Spydeberg

NI BEHANDLINGSAVDELINGER

CA. 100 BEHANDLINGSPLASSER

Avdeling Gården

Målgruppe 16 – 23 år

Avdeling Nedre Damvei

Målgruppe 16 – 25 år

Avdeling Rud

Målgruppe 16 – 23 år

Avdeling Solvold

Målgruppe
Jenter 16 – 25 år

Avdeling Sørligard

Målgruppe
Gutter 16 – 25 år

Avdeling Primæren

Målgruppe 18 – 30 år

Avdeling Valnesfjord

Målgruppe 16 – 30 år

Avdeling Engskeiva

Målgruppe 15 – 20 år

Avdeling Fossumskolen

Fossumkollektivet

MÅLGRUPPE

➤ **Ungdom og unge voksne 16 – 30 år**

- Rusmiddelavhengighet
- Dobbeldiagnose rus og psykiatri
- Barnevern- og helseplasseringer
 - Familie-/pårørendearbeid
 - Kriminalitetsprogram
 - Egen skole

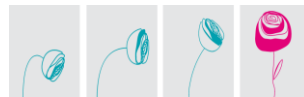
➤ **Pårørende i familiearbeidet**

- Fra ”første dag” av ungdommens plassering

FAMILIEHELGER 1989 - 2019

Livshistorier - kommunikasjon - forelesninger

Fossumkollektivet

FAMILIEBEHANDLING PÅ AVDELINGENE

Fase 0: Kartlegging – tilgjengelighet, trygghet

- **Ta del i familiearbeidet**

Fase 1: Erkjennelse

- **Gjøre bruk av familiearbeidet**

Fase 2: Bearbeiding

- **Arbeide med å oppnå et avklart forhold til egen familie**

Fase 3: Oppgjør

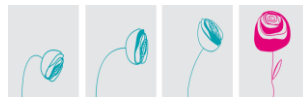
- **Videreutvikle forholdet til egen familie**

Fase 4: På egne bein

- **Utvikle selvstendig rolle i forhold til egen familie**

Fase 5: Frigjøring

- **Finne en fremtidig form for kontakt med egen familie**

FAMILIE- OG PÅRØRENDEARBEIDET

- **3 familiehelger** pr. år, pr. avdeling, med ungdommer
- 1 foreldresamling pr. år, for foreldre m.fl.
- **2 pårørendeuker** pr. år, for foreldre, søsken m.fl.
- Hjemreiser med en voksen
- Hospitering for foreldre
- **Familiesamtaler**
- Behandlings-/endringsplaner
- Sommerfest, Fossumteater og 2.juledagsmiddag

HVORFOR FAMILIEARBEID?

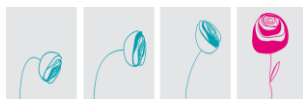
- Historien 1983 til 1989. Ett skritt frem, to tilbake.
- Båndene i en familie er sterke selv om forholdene er problematiske
- Familien/generasjonene er sterkt berørt, men sjelden involvert
- Søsken kan komme i lojalitetskonflikter
- Ungdom i behandling kan også være pårørende
- Vi har ungdommen til låns, og flere skal tilbake til sin familie etter rehabiliteringen
- **Vi ønsker pårørende med som samarbeidspart**

PÅRØRENDES ERFARINGER

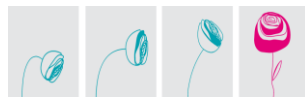
Vi ser at mange pårørendes traumeerfaringer får store konsekvensene for den enkelte og for familien som helhet.

- Bekymringer, uro og angst
- Håp som brister
- Redsel, for tap, for død
- Redusert psykisk/fysisk fungering, sykmeldinger
- Sorg over normalutviklingen som gikk tapt
- Erfaringer med å være utestengt og uteglemt
- Maktesløsheten og fortvilelsen over livssituasjonen
- Opplevelsen av et innvendig språkløst kaos

PÅRØRENDES MØTE M/FAMILIEARBEIDET

- Pårørende skal oppleve å bli møtt på en åpen og respektfull måte av kompetente medmennesker og fagfolk som har kunnskap om sykdommen avhengighet, og om **fenomenet medavhengighet**.
- Vi vet at familien over lang tid har levd under stort press med:
 - Frykt og bekymring
 - Løgner
 - Kriminalitet
 - Verbale og fysiske trusler
 - Familiekonflikter/familiehemmeligheter

GRUPPENE ER VIKTIGE

I ungdomsarbeidet

I familiearbeidet

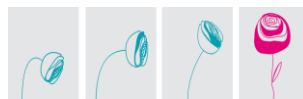

Fossumkollektivet

OVERORDNET MÅL

- Bidra til en endringsprosesser for hele familien gjennom bl.a.:
 - Gruppeterapi i flerfamiliegrupper
 - Søsken-, mødre- og fedregrupper
 - Deling av historier
 - Hedrende seremoni, narrativer, behandlingshistorie
 - Psyko-edukasjon
 - Jo-Harris vindu, avhengighet, medavhengighet, følelser, muliggjøring, familieroller m.m.

- Delmål
 1. Erkjennelse av **eget** problem
 2. Forståelse av og **håp** om at det finnes bedring

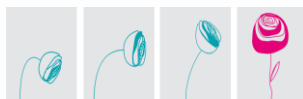
DELMÅL

- Erkjennelse av eget problem;
 - Fenomenet medavhengighet
 - Eventuelt eget rusmiddelproblem
 - Andre usunne mønstre

PÅRØRENDES TILBAKEMELDINGER

- Gjennom andres fortellinger får pårørende språk og ord til egne erfaringer og opplevelser
- Det er et «før – og etter» pårørendearbeidet
- De får trening i å snakke, sette ord på følelser og erfaringer
- De får hjelp til å sortere og dermed håndtere situasjoner
- De får opplevelsen av å bli tatt på alvor
- De kan tørre å slippe taket
- De kan tørre å ha et eget, godt liv
- De kan tørre å håpe, men også håndtere redselen for tilbakefall
- Muliggjøre – skape rom til å dele og reflektere

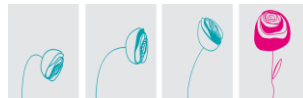

HELSEFREMMENTENDE PÅRØRENDEARBEID

- DE FLESTE FAMILIER ER SKADET I RELASJON
- DE FLESTE FAMILIER MÅ HELES I RELASJON:
 - ANDRE FAMILIER OG PÅRØRENDE VISER VEI (LØPENDE INNTAK)
 - LYTTE TIL OG DELE HISTORIER
 - FÅ ORD TIL EGEN HISTORIE
 - FORTELLE SIN VERSJON AV HISTORIEN
 - BEARBEIDE TRAUMER
 - TA OPPGJØR
 - FÅ KUNNSKAP
- DIALOG FREMMER RESPEKT OG GODE RELASJONER
- GODE RELASJONER FREMMER GOD HELSE

JEG ALENE MÅ GJØRE DET
MEN
JEG KAN IKKE GJØRE DET ALENE

Fossumkollektivet